

Ungdommen mellem 14 og 18 Aar paa et ret ringe Stade. Jeg gør i den Anledning opmærksom paa, at der er det bemærkelsesværdige ved Ungdomsundervisningen her i Landet, at Ungdommen i vort Land i højere Grad end i andre Lande søger videregaaende Undervisning, efter at de er fyldt 18 Aar, og jeg skulde tro, at tog man det med i Betragtning i en Statistik, vilde man komme til et langt højere Procenttal for Danmarks Vedkommende end det, som blev opgivet af den højtærede Minister.

Derefter vender jeg mig til den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (K. M. Klausen). Jeg maa straks sige, at det var med stor Interesse, jeg hørte det ærede Medlem tale her i Gaar. Jeg fik paa ny bekræftet det Indtryk, jeg har haft før, at denne Sag ligger det ærede Medlem varmt paa Sinde, og det er altid rart at høre en Mand tale om det, som ligger ham varmt paa Sinde. Skønt jeg i meget ikke er enig med det ærede Medlem og ikke kan følge ham paa alle hans Veje, var det dog med Glæde, jeg hørte ham i Gaar.

Det er rigtigt, hvad det ærede Medlem sagde, at Venstre i sin Tid tog velvilligt paa den her omhandlede Sag. Det ærede Medlem nævnte Kultusminister Appel og sagde, at han stillede sig i høj Grad imødekommende overfor de Bestræbelser, som det ærede Medlem var virksom for i 1912, og den samme Interesse, som Venstres Minister i 1912 skænkede Undervisningen af den konfirmerede Ungdom, nærer Venstre endnu. Ogsaa vi ønsker, at saa mange som muligt af de unge fra 14 til 18 Aar kan faa Del i videregaaende Undervisning, og vi tror, at de vil have Gavn og Nytte deraf. Jeg maa dog sige, at jeg mener ikke, at det at gaa i Skole hele sit Liv igennem, er et Ideal, man skal stræbe efter at naa. Det er mange Gange saaledes — det antydede ogsaa den højtærede Minister —, at naar Børnene er kommet til 14-Aars Alderen og skal ud af Skolen, længes de efter at forlade den, ikke altid, fordi de er kede af at gaa i Skole, men fordi noget andet vinker, og fordi mange af dem ligefrem har Trang til at komme i Gang med det legemlige Arbejde. Man kan nu ogsaa mange Gange lære adskilligt ved at tage dygtig Del i den daglige Gerning. Jeg kan huske, jeg for nogle Aar siden hørte en kendt Skolemand holde Foredrag om forskellige Skolespørgsmaal. Han kom ogsaa ind paa en Omtale af Hveranden-Dags Undervisningen, som der den Gang var og maaske er endnu adskillige Steder. (K. M. Klausen: Mange

Steder, næsten alle Steder!). Det er vist rigtigt. Navnlige i Vestjylland, sagde vedkommende Skolemand, findes denne Undervisning, og han mente — i Modsætning til det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds, kunde jeg forstaa —, at denne Undervisning var ret brugbar. Det var en Skolemand, som jeg tror det ærede Medlem i høj Grad vil værdsætte. Han sagde paa sin paradoksale Maade: Der gaar disse Børn i Skole hver anden Dag og lærer ingenting, og saa gaar de hjemme i det daglige Arbejde hver anden Dag hos Far og Mor og lærer alt. Det var paradoksalt, men der var en Sandhed deri, nemlig den, at man ogsaa kan lære udenfor Skolen ved at tage Del i det daglige Arbejde, ved at have en Gerning, der optager en. Det er jo ogsaa Meningen med det, som den ærede Ordfører udtalte her i Gaar, at den konfirmerede Ungdoms Undervisning skal gaa jævnsides med det daglige Arbejde paa en saadan Maade, at den kan lære baade af Skolen og af sin Gerning.

Jeg fremhæver igen, at vi med Glæde er med til at fremme denne Sag, saa at de unge, der har Lyst og Trang til at deltage i en saadan Undervisning, kan faa Del i den. Det ærede Medlem sagde i Gaar en Ting, jeg lagde Mærke til, og som jeg ønsker at nævne i denne Forbindelse, nemlig, at Ungdomsaarene fra 14 til 18 er fortrinligt egnede til aandelig Paavirkning. Det er jeg nu ikke saa sikker paa. Jeg tror, at der kan arbejdes dygtigt med de unge i de rent reale Fag: Regning, Skrivning, Bogføring og hvad det hedder alt sammen, men den egentlige aandelige Paavirkningstid kommer først senere. Jeg gør opmærksom paa, hvad vel alle ved, at vi paa vore Højskoler helst modtager Eleverne, naar de er over 18 Aar, idet vi nemlig for længst har bragt i Erfaring, at det er den bedst skikkede Alder for aandelig Paavirkning, idet de unge da er kommet frem til en vis Modenhed.

Jeg vender mig saa til det Lovforslag, som det ærede Medlem sammen med Partifæller har forelagt for det høje Ting. Det er et privat indbragt Lovforslag og faar derved sin særegne Karakter. Det ærede Medlem sagde i Gaar, at der aldrig var gaaet Politik i det her behandlede Spørgsmaal. Det er rigtigt, alle Partier her i Rigsdagen har været enige om at støtte denne Sag. Vi har somme Tider været uenige om Enkeltheder i dens Ordning, men vi har altid været enige om at støtte den med Pengemidler.